

Master Data Management

Richtlijnen voor het inrichten van Masterdata

November 2014

Auteur Arthil Bremmer / Hans Rasenberg / Rico den Ouden
Tel +31 (0)50 586 11 15

Rapport **Master Data Management**
Richtlijnen voor het inrichten van Masterdata

Versie 0.6 - concept

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Rolverdeling	5
2.1	Overall	5
2.2	Verantwoordelijkheden	5
3	Richtlijnen algemeen	7
3.1	Datamanagement	7
3.2	Definitie Master Data	7
3.3	Verantwoordelijkheden	8
4	Richtlijnen Governance	9
4.1	Governance organisatie structuur	9
4.2	Rollen	10
4.3	Eigenaarschap	11
4.4	Overlegstructuur	12
5	Privacy & dataveiligheid	15
5.1	Privacy klantgegevens	15
5.2	Data minimalisatie	15
5.3	Data verspreiding	15
6	Processen	16
6.1	Overall proces en rollen	16
6.2	Inrichting proces	19
6.3	Mutatie proces	21
6.3.1	Het muteren van objecten en attributen	22
6.3.2	Het muteren van metadata	23
6.4	Controle proces	24
6.4.1	Data kwaliteit (inhoudelijke controle)	24
6.4.2	Business Rules (technische controle)	27
6.4.3	Escalatieproces	28
6.5	Wijzigingsproces	29
6.5.1	Wijzigingen MDM Business Overleg	29
6.5.2	Wijzigingen MDM Tactisch overleg	37
6.5.3	Wijzigingen MDM Strategisch overleg	37
6.6	Processen – Workflow	38
7	Architectuur	39

Master Data Management

Richtlijnen voor het inrichten van Masterdata

7.1	Doel architectuur	39
7.2	Architectuur richtlijnen – Master Data Management Systeem	39
7.3	Architectuur richtlijnen – Transactionele systemen	41
7.4	Architectuur – Datamodellen	43

1 Inleiding

Het programma MDM is er op gericht het fundament van Master Data Management binnen PostNL te implementeren.

Om te komen tot het beleggen van een goed Master Data Management fundament is gekozen om een Programma op te zetten die de richtlijnen opzet en er zorg voor draagt dat deze richtlijnen via (Business) Projecten worden geïmplementeerd.

2 Rolverdeling

2.1 Overall

Het MDM - programma levert expertise voor het business project op 2 gebieden.

1. Overall (stuurgroep/projectleiders niveau)

- afstemming van de richtlijnen op het gebied van Governance (beleggen rollen) en processen
- highlevel de richtlijnen m.b.t. Datamodellen en systemen,
- zorg dragen voor goede aansluiting met het business project c.q.
- voldoende capaciteit vanuit het business project voor MDM, aansluiting met andere projecten.

2. Inhoudelijk (project niveau)

Inhoudelijke afstemming (geen uitvoering) van de richtlijnen op het gebied van Datamodellen en systemen. Toetsen van deliverables op inhoudelijk correctheid. Sparringpartner voor inhoudelijke vraagstukken.

Daarnaast levert het Programma MDM een set met richtlijnen voor de inrichting van de Governance, processen, systemen en modellen.

Het business project is zelf verantwoordelijk voor het opnemen van capaciteit binnen het project voor het uitwerken van MDM - aspecten conform richtlijnen.

2.2 Verantwoordelijkheden

MDM - programma is verantwoordelijk voor:

- de indeling van de datamodellen en het vaststellen van de bron c.q. waar de bron ligt
- alignement richting andere projecten indien corporate data wordt geraakt
- het leveren van de richtlijnen van het MDM - fundament en het toetsen van het ontwerp op de richtlijnen en de implementatie daarvan. Deze richtlijnen bevatten o.a.
  - beschrijving van de rollen en het mede afstemmen met de ontvangende organisatie omtrent eigenaarschap van de data en het beleggen van de rollen
  - het opleveren van procesbeschrijvingen op hoofdlijnen
  - waar nodig het opleveren van templates voor processen
  - het richting geven aan inhoud en raadpleegbaarheid van Metadata
  - het richting geven aan een geautomatiseerde workflow
  - het richting geven aan mogelijkheden om Masterdata inhoudelijk te raadplegen

Het business project is verantwoordelijk voor:

- het opstellen van het logisch datamodel (daar waar nog niet aanwezig) of het verscherpen c.q. optimaliseren daarvan
- het opstellen van de definities voor data als onderdeel van metadata
- het opstellen van de metadata gegroepeerd als business, technisch, en operationele metadata
- het opstellen van een migratieplan
- implementeren van de MDM - richtlijnen
- procesinrichting voortkomend vanuit de definities
- procesinrichting voortkomend vanuit de MDM - richtlijnen

3

Richtlijnen algemeen

3.1 Datamanagement

Het Data management binnen PostNL wordt opgezet op basis van onderstaande criteria. Afwijkingen op de minimale vereisten ten aanzien van organisatie- en procesinrichting zijn alleen na goedkeuring van de master data Governor (zie Hoofdstuk 4 “Richtlijnen Governance”) mogelijk.

- Eenduidigheid – De organisatie en procesgang van data management dient overal binnen PostNL op eenzelfde wijze te worden ingericht en uitgevoerd.
- Flexibiliteit – De uitgangspunten en minimale vereisten van Data management moeten eenvoudig toegepast kunnen worden op specifieke omstandigheden.
- Snelheid – De snelheid waarmee wijzigingen in data management worden verwerkt dient aan te sluiten bij de redelijke verwachtingen vanuit de verschillende bedrijfsprocessen, zonder daarbij de kwaliteit van de Enterprise data en het Data management uit het oog te verliezen.
- Continuïteit – De continuïteit van het operationele onderhoudsproces en de aanwezige kennis en ervaring op het gebied van data management dienen gewaarborgd te zijn. Hiervoor dient een “back-up” beschikbaar te zijn voor kritieke rollen. Waar relevant wordt gekeken naar mogelijkheden om het data management verder te centraliseren en te concentreren tot een beperkte groep van ervaren en gekwalificeerde medewerkers.
- Beheersbaarheid – Het data management binnen PostNL dient op een gecontroleerde wijze te worden uitgevoerd, voor preventieve borging van de kwaliteit van zowel Enterprise data als data management. Specifieke controlemaatregelen worden zoveel mogelijk binnen het onderhoudsproces of door ondersteunende IT-systemen uitgevoerd.
- Controleerbaarheid – De kwaliteit van stamgegevens Enterprise data dient – gezien vanuit de procesgang - voor het vastleggen van een “audittrail” mogelijk te zijn. Dit betekent concreet: van de processtap van een geautoriseerde aanvraag tot en met de processtap van de schriftelijke bevestiging wijziging in Enterprise data.

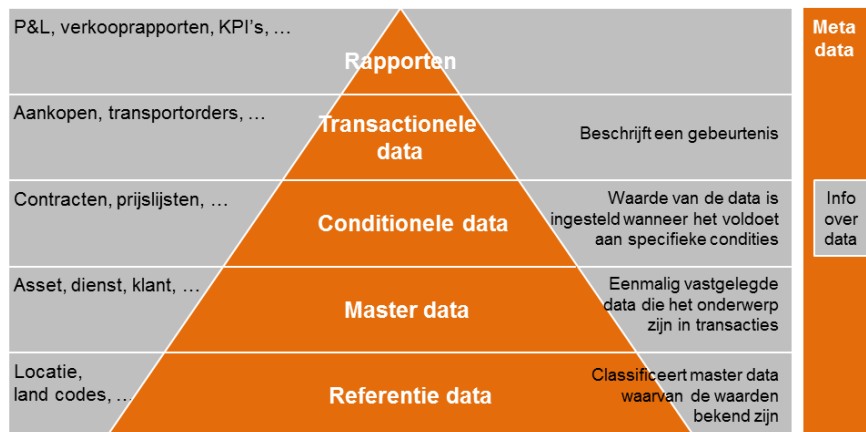
3.2 Definitie Master Data

Master Data is eenmalig vastgelegde data die onderwerp is in een transactie

- Wie (masterdata) heeft wat (transactiedata) gedaan
- Waarmee (masterdata) is wat (transactiedata) gedaan
- Waar (masterdata) is wat (transactiedata) gedaan
- Hoe (masterdata) is wat (transactiedata) gedaan

Wat is zijn de verschillende typen data en wat is Master Data?

Master Data is onder te verdelen in drie niveaus:

- **Corporate Master Data**
  - Alle Master Data die voor PostNL als geheel een functie heeft.
- **Business Domein Master Data**
  - Alle Master Data die proces overstijgend is, maar deze data blijft binnen het Business domein of de Business Unit
- **Lokale Master Data**
  - Alle Master Data met een functie binnen 1 proces of systeem

Master Data wordt weergegeven in objecten en attributen.

3.3 Verantwoordelijkheden

In het onderscheid tussen de niveaus aan master data vindt op Corporate en Business Domein niveau de invoer van de data, de inhoudelijke controle en de uiteindelijke beslissingen over veranderingen / wijzigingen in de business plaats. De rollen die daar bij horen zijn: MD Owner, MD Administrator, MD Requestor, MD Steward (inhoudelijk),

De bewaking en controle op de Governance, zoals de technische controle vinden plaats binnen de Centrale Data Organisatie met als belangrijkste rollen: MD Manager, MD Steward (technisch), MD Procesarchitect en de MD Gatekeeper.

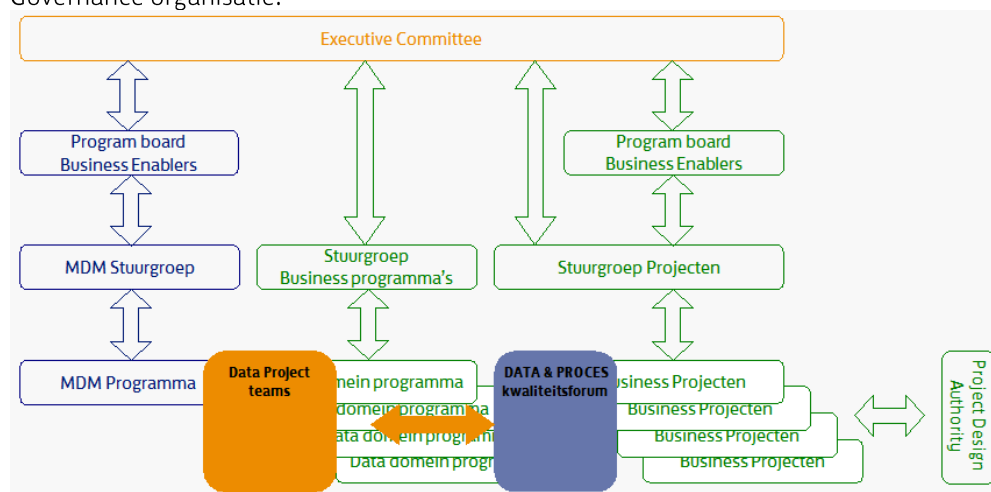
Het beheren van lokale masterdata valt niet onder verantwoording van het programma Master Data Management.

4 Richtlijnen Governance

4.1 Governance organisatie structuur

Voor het bewaken van de datakwaliteit en de samenhang van Master Data wordt een Governance organisatie ingericht. In onderstaande plaat wordt de huidige samenhang weergegeven van het MDM programma, de overlegstructuren en de lopende business projecten

Governance organisatie:

Vanuit het programma MDM zijn de richtlijnen opgesteld t.b.v. de inrichting van masterdata binnen PostNL. Binnen de huidige business projecten (o.a. Sky, Elevation) moeten deze richtlijnen in detail verder uitgewerkt en geïmplementeerd worden.

Omdat masterdata meerdere business projecten raakt, zijn Data Project teams opgezet die over de projecten heen zorg dragen voor coördinatie en uitwerking van deze richtlijnen. De business projecten kunnen daardoor gecoördineerd, afgestemd en conform planning deze uitwerkingen implementeren en borgen in de staande organisatie.

Voor het inbrengen c.q. bespreken van data en Governance issues binnen de projecten is het Data- & Proces kwaliteitsforum ingesteld. Het is oplossingsgericht met mandaat tot uitvoer in de projecten. Deelnemers zijn PL-ers, SME's en business vertegenwoordigers

4.2 Rollen

Om te komen tot een goed fundament en het vervolgens goed borgen is het van belang dat er rollen in de besturing en processen worden uitgevoerd met een bijbehorende verantwoordelijkheid.

Rol	Omschrijving
MD Governor	Bepaalt de visie en strategie van MDM, welke gerelateerd zijn aan de PostNL visie en strategie. De MD Governor vertegenwoordigt de belangen van de MDM organisatie op strategisch niveau en is verantwoordelijk voor strategische MDM beslissingen.
Manager MDM	De manager MDM vertaalt de visie en strategie naar concrete activiteiten en implementeert deze in de MDM organisatie. De manager MDM is eindverantwoordelijk voor de data management organisatie
MD Owner	De MD Owner neemt eindverantwoordelijkheid over de juistheid, volledigheid van master data en tijdige aanlevering van de MD wijziging.
MD Manager	De MD manager is verantwoordelijk voor het coördineren van het data management beheerproces over alle Business domeinen. en voor de inhoudelijke kwaliteit van de Master Data.
MD Specialist	De MD specialist adviseert de MD steward, MD administrator en de MD manager in het MD beheerproces. De MD specialist kan adviseren op verschillende gebieden waarin de MD specialist expert is, zoals bepaalde wet- en regelgeving.
MD Architect	De MD architect is verantwoordelijk voor de uitwerking, afstemming en bewaking van de semantische, conceptuele en meta data modellen en draagt verantwoordelijkheid voor de vastlegging en bewaking van de business metadata gegevens. Daarnaast is hij/zij op tactisch niveau de gesprekspartner voor de MD proces architect en de MD Landschap architect.
MD Landschap architect	De MD Landschap architect is verantwoordelijk voor het ontwerpen van het applicatie landschap (bronsysteem, interfaces, verrijking en wijze replicatie conform Design Charter Master Data Management).
MD Proces architect	Draagt zorg voor het ontwerp, de uitwerking, afstemming en de bewaking van de onderlinge samenhang van de MDM beheer- en controle processen.
MD Informatie analist	De MD information analist is verantwoordelijk voor de uitwerking, afstemming en bewaking van het logisch datamodel en draagt verantwoordelijkheid voor de vastlegging en bewaking van de technische metadata gegevens.
MD Steward (inhoudelijk)	De MD steward heeft inhoudelijke (business) kennis van de data objecten en is verantwoordelijk voor de controle van de inhoudelijke kwaliteit van de data achteraf.
MD Steward (technisch)	De MD steward heeft technische kennis van de data objecten en is verantwoordelijk voor de controle van de technische kwaliteit van de data achteraf.
MD Gate Keeper	De MD Gate Keeper heeft inhoudelijke kennis van de data objecten en is verantwoordelijk voor de controle van de kwaliteit van de data vooraf. De MD Gate Keeper keurt daarnaast de aangevraagde MD wijzigingen goed om hierna het beheerproces te starten.
MD Administrator	De MD Administrator heeft de taak om de geaccordeerde MD wijzigingen door te voeren in de systemen. De MD administrator is de kennishouder van de master data in de systemen, echter niet verantwoordelijk voor de inhoud en kwaliteit van de data.
MD Requestor	De MD Requestor is de initiator van de MD wijzigingen. De MD Requestor is verantwoordelijk voor het juist, volledig en tijdig aanleveren van een wijzigingsverzoek.
MD Change Coördinator	Coördineert, bewaakt en informeert de Manager MDM over de voortgang van de changes die vanuit het MDM Business overleg, uit het MDM Tactisch overleg of uit het MDM Strategisch overleg komen. <i>Note: De MD Manager en de MD Owner zijn en blijven te allen tijde verantwoordelijk voor de inhoud van de change.</i>

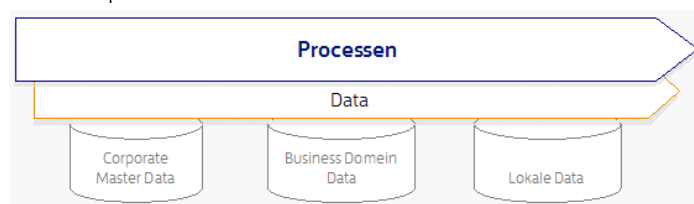

4.3 Eigenaarschap

Het vaststellen van eigenaarschap vindt op een drietal vlakken plaats.

1. Eigenaarschap van masterdata processen
2. Eigenaarschap van data
3. Eigenaarschap van MDM-systemen

Ad 1. Eigenaarschap van (master-)data processen

De (master-)data proceseigenaar is (eind-) verantwoordelijk voor inrichting en uitvoering van de (master-)data processen. Daarvoor zorgt hij voor de juist gekwalificeerde mensen op de juiste plaats. Voor de uitvoering van de (master-)data processen wordt gebruik gemaakt van (master) data welke wordt ontsloten door (master data) systemen.

Wanneer de proceseigenaar wijzigingen / veranderingen in het proces, in de (master) data of in de (masterdata) systemen door wil voeren, wordt dit besproken met de data en de systeemeigenaar en wordt dat via het MDM business overleg beslist.

Ad 2. Eigenaarschap van data

De business is altijd eigenaar van de Business domein Master data. Het eigenaarschap van Corporate Master Data valt in eerste instantie ook altijd bij de Business. Het eigenaarschap wordt dan belegd bij de eerste functie in de organisatie die meerdere van de data gebruikmakende domeinen bestuurt. Hiervoor heeft de business de rol van MD Owner. Dit eigenaarschap houdt in dat de MD Owner eindverantwoordelijkheid neemt over de juistheid, volledigheid van master data, tijdige aanlevering van de MD wijziging en afstemming met eigenaren van afnemende systemen.

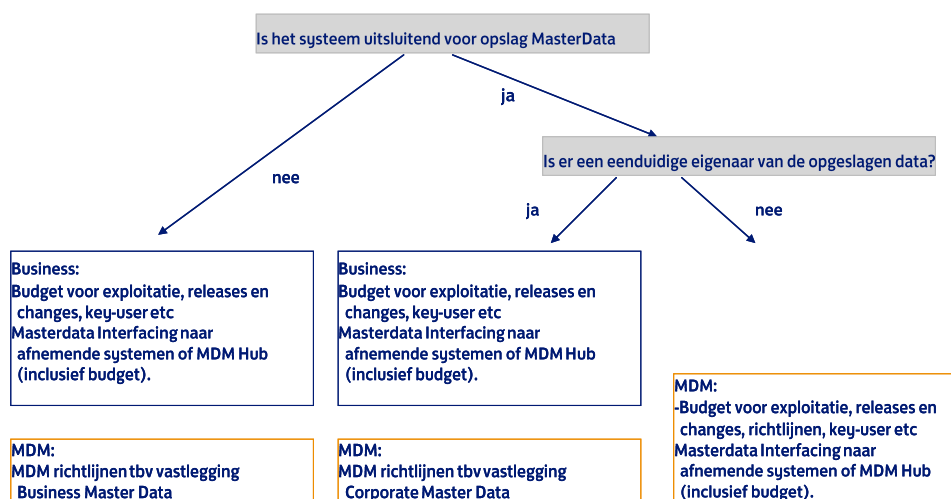
Afwijking van eigenaarschap door business is alleen mogelijk indien blijkt dat eigenaarschap alleen op EC niveau belegd kan worden. In dat geval wordt het eigenaarschap gedelegeerd aan de centrale MDM organisatie.

Vanuit de centrale MDM organisatie heeft de MD Manager een bewakings- en signaleringsfunctie richting de eigenaar als het Business Domein Master Data betreft en als het eigenaarschap van de Corporate Masterdata in de Business ligt. Deze bewaking en signalering is gericht op het eenduidig, juist, volledig, afgestemd en geborgd zijn van de definities en dat de onderliggende modellen en objecten en attributen hierop aansluiten

Ad 3. Eigenaarschap MDM-systemen

Het eigenaarschap van de MDM-systemen volgt de eigenaar van de data. Daar waar de business verantwoordelijk is voor de data, is ook de business eigenaar van het systeem. Hierbij wordt nog wel onderscheid gemaakt tussen data opslag- en transactie- systemen. Zie onderstaand schema.

4.4 Overlegstructuur

Met name tijdens de transitie fase en de eerste periode (circa half jaar) na inrichting dienen de overleggen plaats te vinden. Na deze periode kunnen bepaalde overleggen minder frequent c.q. niet meer plaatsvinden afhankelijk van de behoefte en de mate van control die benodigd is. Na de transitie fase zullen de overleggen worden ingebed in de staande organisatie, met als doel het borgen van de het niveau en de kwaliteit van de (master) data binnen PostNL.

De Governance overlegstructuur is onderverdeeld in 3 verschillende overlegvormen.

1. **MDM strategisch overleg**

Is het hoogste overleg orgaan voor Master Data Management binnen PostNL. Het overleg wordt 3 keer per jaar gehouden waarbij wordt gesproken over de te volgen MDM Strategie en MDM budgetten. Daarnaast geldt dit overleg als escalatie niveau voor het MDM tactisch overleg, In het MDM strategisch overleg hebben de Governance en Business stuurgroepen samen met de Executive Committee zitting.

2. **MDM tactisch overleg**

Is het periodiek overleg tussen de Data Organisatie (Corporate en Business) en de Business en Governance stuurgroepen als Governance Board.

In dit overleg worden PostNL brede (BU overstijgende) afwegingen besproken en beslissingen genomen, tegelijk dient het MDM tactisch overleg als escalatie niveau voor het MDM Business overleg, Als er over de te nemen beslissingen geen overeenstemming kan worden bereikt

geldt het MDM strategisch overleg als escalatie niveau.

3. *MDM – Business overleg*

Is het periodiek overleg tussen de operationele business en de Corporate Data Organisatie en 1 van de Centrale Data Organisatie domeinen. In dit overleg worden de feiten uit de kwaliteitsrapportages besproken, technische issues incl. analyse en (mogelijke) oplossingen besproken. Daarnaast worden ook de inhoudelijke data kwaliteitsissues samen met de (mogelijke) oplossingen besproken. Wanneer er in de laatste periode escalaties zijn geweest zal dit in dit overleg ook worden teruggekoppeld.

Als er in dit overleg geen afstemming bereikt kan worden over te nemen beslissingen geldt het MDM tactisch overleg als escalatie niveau.

Nb. De rollen zijn in onderstaande overlegstructuren opgenomen, dit zijn geen functies.

Naam	MDM strategisch overleg (Governance Steering Committee)			
Frequentie	3x per jaar – 1 uur		Escalatie	Geen, is hoogste orgaan
Doel	Input	Output	Deelnemers Centrale Data Organisatie	Deelnemers Business / IT
- Strategie, budgetten - Escalatie niveau voor MDM Stuurgroep			MD Governor MD Manager MD Owner MD Specialist MD Change Coordinator	

Naam	MDM tactisch overleg (Governance Board)			
Frequentie	1 x per 2 maanden – 1 uur		Escalatie	MDM strategisch overleg
Doel	Input	Output	Deelnemers Centrale Data Organisatie	Deelnemers Business / IT
- Escalatie niveau voor MDM Business overleg, - PostNL brede (BU overstijgende) afwegingen en beslissingen			MD Manager MD Owner MD Specialist MD Proces architect MD Informatie analist MD Change Coordinator	MD Architect MD Landschap architect

Naam	MDM – Business overleg (Governance Forum)			
Frequentie	1 x per 1 maand – 1 uur		Escalatie	MDM tactisch overleg
Doel	Input	Output	Deelnemers Centrale Data Organisatie	Deelnemers Business / IT
- Bespreken feiten rapportages - Technische issues met analyse - Oplossingen technische issues - DQ issues met analyse - Oplossingen DQ issues - Escalaties terugkoppelen			MD Manager MD Owner MD Process architect MD Architect MD Specialist MD Steward MD Gatekeeper MD Change Coordinator	MD Owner MD Steward MD Gatekeeper MD Analist

5

Privacy & dataveiligheid

5.1 Privacy klantgegevens

De marketeer van een bij PostNL Account aangesloten specifieke dienst, bijvoorbeeld postkantoor.nl mag **wel** een selectie (bijv. op basis van postcode en geslacht) uit de eigen (dus niet PostNL Account) database halen van klanten van postkantoor.nl voor een e-mailing waarvoor een opt-in is verkregen, en deze klanten een aanbieding doen die binnen de scope van de opt-in valt. De marketeer van postkantoor.nl mag **niet** een selectie uit de gehele PostNL Account database halen – (een deel van) deze mensen hebben hiervoor géén toestemming gegeven en/of zijn geen klant van postkantoor.nl.

PostNL Account (in de praktijk Online) mag - op basis van de vernieuwde privacy statement - wél analyses draaien op de PostNL Account database, mits deze analyse leidt tot statistische, **niet** tot individuele personen herleidbare gegevens:

“We houden statistieken bij om onder meer te inventariseren en analyseren hoe en in welke mate de verschillende diensten die zijn gekoppeld aan het PostNL Account worden gebruikt door gebruikers van een PostNL Account.” (Privacyverklaring)

Deze anonieme gegevens mogen worden gedeeld met andere diensten van PostNL aangesloten bij PostNL Account.

5.2 Data minimalisatie

Het algemene beginsel van dataminimalisatie is altijd van toepassing: hetgeen betekent dat het verwerken van verschillende soorten persoonsgegevens gerelateerd dient te zijn aan het vooraf bepaalde doel waarvoor de gegevens gebruikt mogen worden.

Het bewaren cq verzamelen van data om dat het handig is om te hebben is hier uit den boze.

5.3 Data verspreiding

Respect voor de privacy van onze klanten en een zorgvuldige omgang met (persoons-)gegevens ziet PostNL als een belangrijk onderdeel van de betrouwbaarheid van onze diensten.

Ga zorgvuldig met (klant-)gegevens om, sla klant databestanden nooit op (externe) dragers op, verspreid de data in geen geval, wees je ervan bewust dat je in je PostNL contract hebt getekend voor het zorgvuldig omgaan met bedrijfsdata en geheimhoudingsplicht. Verspreid nooit data op klantniveau. Zorg er voor dat anderen (niet-geautoriseerden) ook geen toegang kunnen krijgen tot deze databestanden.

Neem bij twijfel altijd contact op met de dataeigenaar (applicatie-eigenaar) en/of de Information Security Officer.

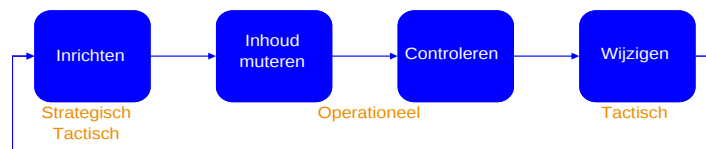

6 Processen

6.1 Overall proces en rollen

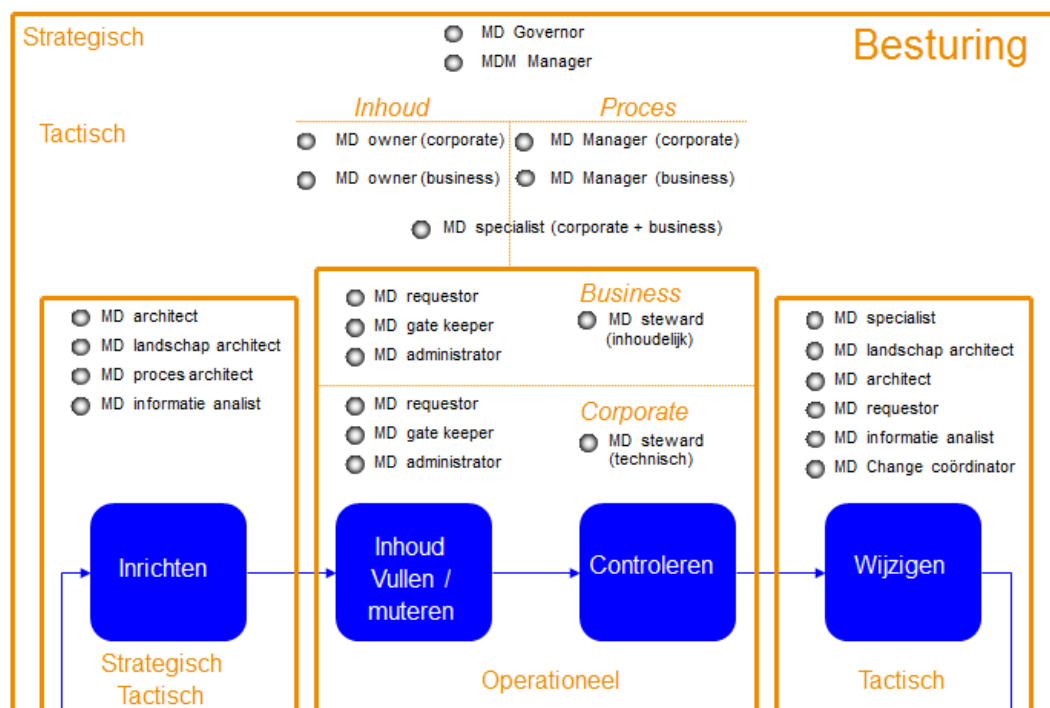
Het hoofdproces van Master Data Management bestaat uit de volgende stappen:

1. Inrichten
2. Inhoud muteren
3. Controleren
4. Wijzigen

Deze processtappen vinden op verschillende niveaus plaats. “Inrichten” is een proces op strategisch/tactisch niveau en wordt veelal in een project uitgevoerd. Het is de eerste stap in het komen tot goed beheersbare Masterdata. “Mutenen van de inhoud” en “controleren” is een dagelijks proces dat op operationeel niveau ligt. Het wijzigingsproces wordt incidenteel in gang gezet en heeft direct invloed op de inrichting. Dit is dan ook op tactisch niveau.

Om ervoor te zorgen dat deze processtappen juist worden uitgevoerd, is er een Governance opgesteld die de betreffende rollen die benodigd zijn binnen een proces toekent en beschrijft. Daarnaast wordt in de Governance ook de besturing op strategisch en tactisch niveau beschreven.

Binnen de processen worden de rollen toegekend conform verantwoordelijkheden van deze functies. Dit komt tot uiting in de RACI's die bij de processen zijn beschreven.

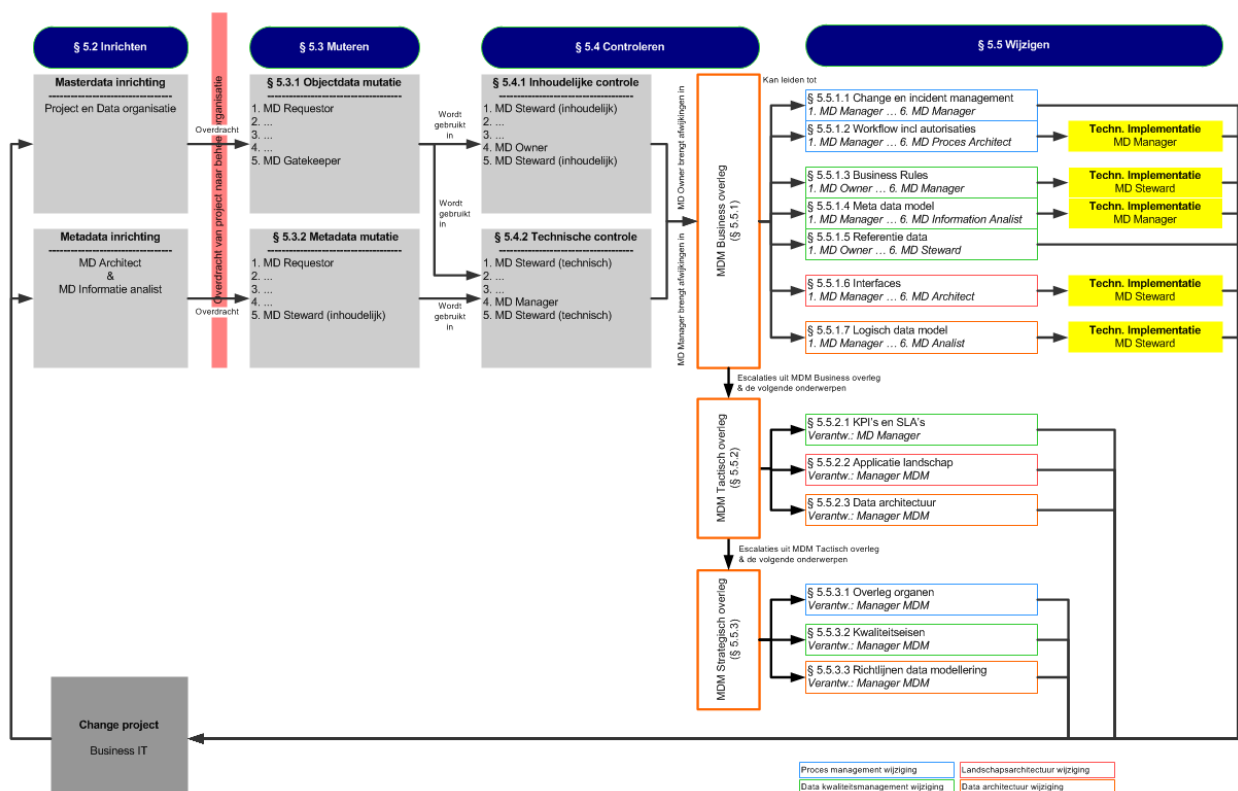
R = Responsible, degene die verantwoordelijk is voor de uitvoering. Verantwoording wordt afgelegd aan de persoon die accountable is.

A = Accountable, degene die (eind)verantwoordelijk, bevoegd is en goedkeuring geeft aan het resultaat. Als het erom gaat, moet hij/zij het eindoordeel kunnen vellen, vetorecht hebben.

C = Consulted, degene die meehelpt in de uitvoering of vooraf geraadpleegd wordt. Is twee-richting communicatie. Deze persoon geeft (mede) richting aan het resultaat, hij/zij wordt voorafgaand aan beslissingen of acties geraadpleegd.

I = Informed, degene die geïnformeerd wordt over de beslissingen, over de voortgang, bereikte resultaten enz. dit is één-richting communicatie.

De MDM beheer processen hebben een onderlinge samenhang welke in onderstaande figuur is weergegeven:

De gedetailleerde uitwerking van de verschillende (hoofd-) processen voor het beheren van Master Data Management zijn in de volgende paragrafen beschreven:

§ 5.2 Inrichting proces

§ 5.3 Inhoud muteren ofwel MD Mutatieproces:

Definitie: Er is sprake van een mutatie in Masterdata wanneer de gegevensinhoud van objecten, attributen of proces **binnen** de vooraf gestelde kaders (gedragingen en richtlijnen) wordt aangepast en geen impact hebben op onderliggende systemen.

§ 5.4 Controleren ofwel MD Controleproces:

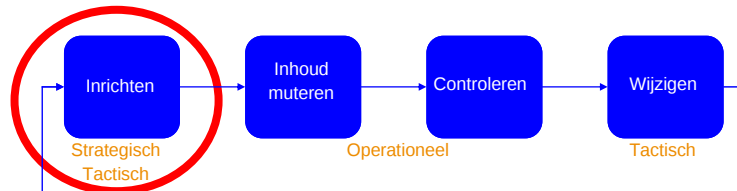
Definitie: Een controle wordt uitgevoerd wanneer wordt nagekeken waar en waarom er een afwijking in data is **op** de vooraf gestelde kaders (gedragingen, richtlijnen) van modellen, objecten, attributen of processen.

§ 5.5 Wijzigen ofwel MD Wijzigingsproces:

Definitie: Er is sprake van een wijziging wanneer er een aanpassing is **van** de vooraf gestelde kaders (gedragingen, richtlijnen) van modellen, objecten, attributen of processen met te onderzoeken impact op onderliggende systemen.

6.2 Inrichting proces

Het inrichten van MDM is een proces op strategisch/tactisch niveau. Deze fase vindt veelal in een business project plaats.

In deze fase staan een aantal stappen centraal.

- Het opstellen van het semantisch diagram, conceptueel en logisch datamodel en zorg dragen voor de consistentie tussen de verschillende modellen. Belangrijke onderdelen hierbij zijn het vastleggen van de definities, het toekennen van objecten en attributen en het vastleggen van de business rules.
- Het beschrijven hoe wordt omgegaan met het vastleggen van metadata (als onderdeel van het Logisch Datamodel).
- Het bepalen van de bronregistratie van de Masterdata.
- Het vormgeven van de MDM-processen binnen het domein.
- Het inrichten van de organisatie voor het uitvoeren van MDM-rollen.

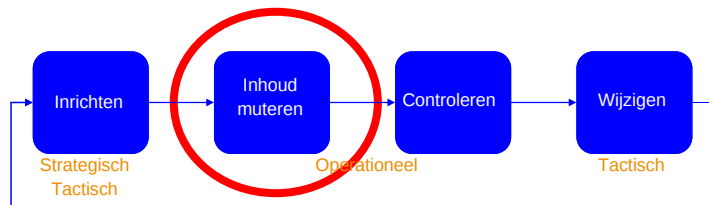
De betrokken rollen bij dit proces zijn:

Rollen Activiteit	MD Architect	MD Landschaps-architect	MD Proces-architect	MD Analist	MD Manager	MD Steward	MD Owner	MD Specialist	Manager MDM
Vaststellen betrokken datadomeinen	R			I			C	C	A
Opstellen semantisch model	C			I	R		C	C	A
Opstellen Conceptueel model	R			I	A		I	C	
Bepalen bronregistratie		R			A				
Opstellen logisch datamodel	A			R		I		C	
Opstellen business rules	C				C	R	A	I	
Opstellen Meta Data model	R				A	I		C	
Inrichten MDM-processen			R		A		I	C	
Inrichten rollen			C		C	I	C	I	R

In de projectfase zullen niet alle rollen reeds zijn toebedeeld. Daar waar geen rol belegd is, zal de capaciteit daarvoor in het business project moeten worden opgenomen.

6.3 Mutatie proces

Na de inrichting vindt het operationeel proces van het muteren van de Masterdata plaats.

Definitie: Er is sprake van een mutatie in Masterdata wanneer de gegevensinhoud van objecten, attributen of proces **binnen** de vooraf gestelde kaders (gedragingen en richtlijnen) wordt aangepast en geen impact hebben op onderliggende systemen.

Het muteren van gegevens wordt op twee vlakken onderscheiden:

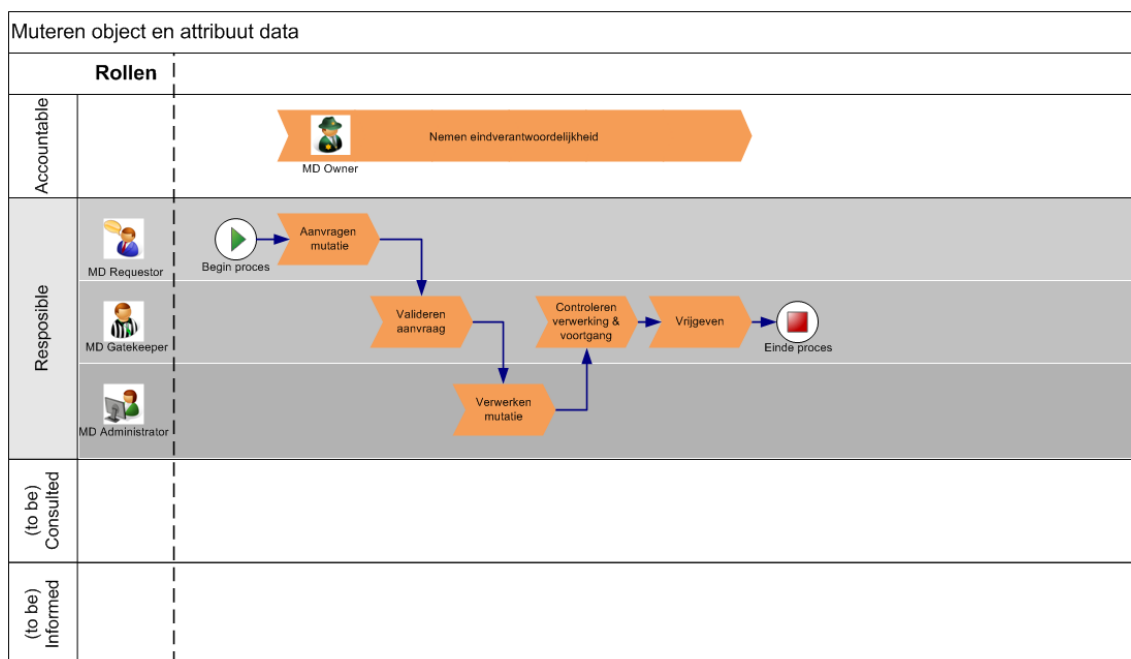
6.3.1 Het muteren van objecten en attributen

De business zelf zorgt voor het vullen van de data. De kwaliteit van de data wordt mede bepaald door afgedwongen business rules bij invoer van gegevens.

Deze regels (business rules) zijn beschreven in het Logisch Datamodel.

Onder verantwoordelijkheid van de MD Owner worden objecten en attributen inhoudelijk aangepast.

- 1) De MD Requestor constateert dat een mutatie in objecten en/of attributen moet worden doorgevoerd.
- 2) De MD Gate Keeper valideert de aangevraagde mutatie.
- 3) De MD Administrator verwerkt de mutatie in het systeem.
- 4) De MD Gate Keeper controleert de verwerkte mutatie, bewaakt de voortgang en geeft vervolgens de mutatie vrij.

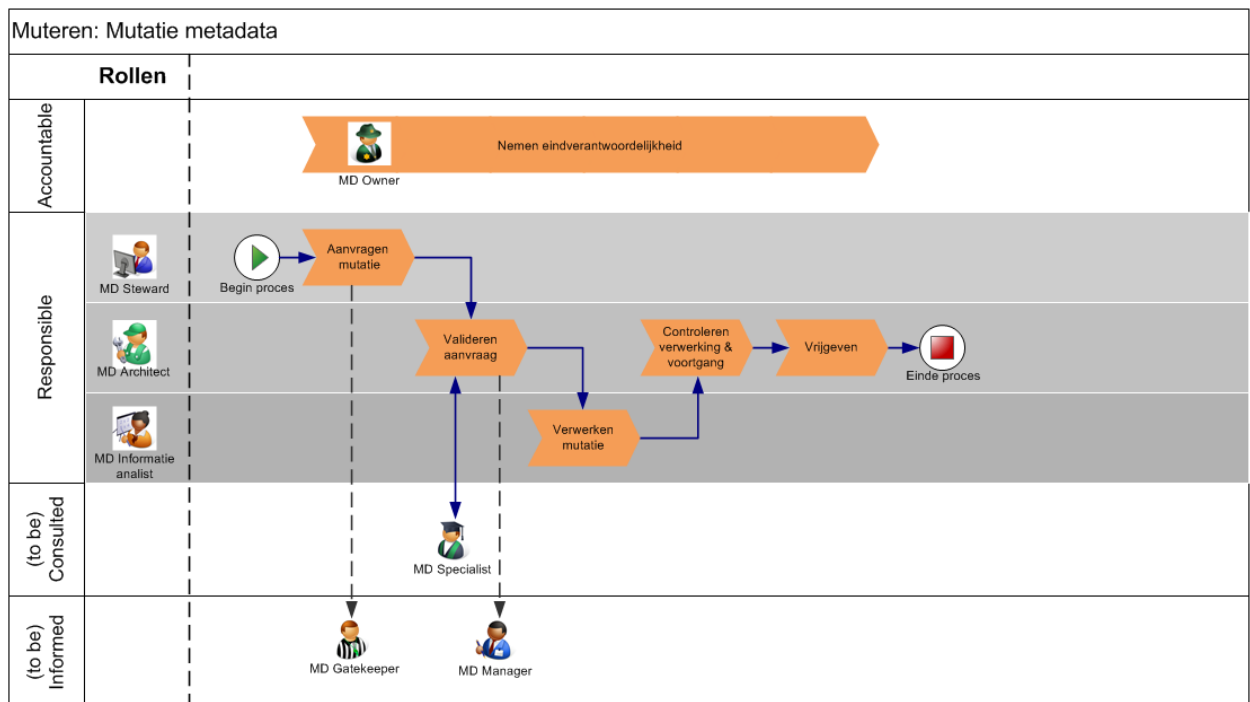
6.3.2 Het muteren van metadata

Initieel zijn beschrijvingen van het object en de attributen vastgelegd in het metadata model. Gaandeweg kan het nodig zijn deze beschrijvingen aan te passen.

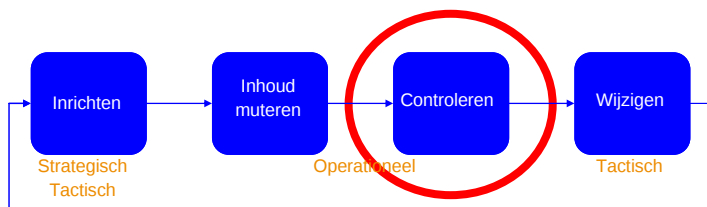
Onder verantwoordelijkheid van de MD Owner worden meta data inhoudelijk aangepast. De MD Steward (technisch) of MD Steward (Inhoud) constateert dat een beschrijving moet worden aangepast omdat deze niet meer overeenkomt met de werkelijkheid of als gevolg van een change of Release moet worden aangepast.

De MD Architect coördineert dit proces, hij zorgt ervoor dat de stappen worden doorlopen, worden afgestemd en uiteindelijk dat de MD Manager wordt geïnformeerd.

- 1) De MD Steward (Technisch of Inhoudelijk) constateert dat een mutatie in de metadata moet worden doorgevoerd en vraagt de mutatie aan middels een template. Hij informeert de MD Gatekeeper over de inhoudelijke wijziging.
- 2) De MD Architect valideert de mutatie, raadpleegt hiervoor de MD Specialist en informeert de MD Manager.
- 3) De MD Informatie Analist verwerkt de mutatie in het model.
- 4) De MD Architect controleert of de mutatie op de juiste manier is verwerkt en bewaakt de voortgang van de wijziging. Tot slot geeft de MD Architect de mutatie vrij.

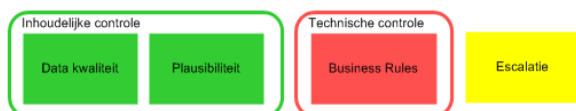
6.4 Controle proces

Definitie: Een controle wordt uitgevoerd wanneer wordt nagekeken waar en waardoor er een afwijking in data is op de vooraf gestelde kaders (gedragingen, richtlijnen) van modellen, objecten, attributen of processen.

De gemuteerde data dient vervolgens gecontroleerd te worden. Het controleren van de data wordt op 2 niveaus uitgevoerd. Het betreft een inhoudelijke en een technische controle.

De controles worden als volgt onderverdeeld:

Definities soorten controles:

Data kwaliteitscontroles: Controles die worden uitgevoerd om onvolkomenheden die van invloed zijn op de data kwaliteit te bepalen. Wordt uitgevoerd door de MD Datasteward (inhoud) ofwel 'de business'.

Plausibiliteitscontroles: Controles die worden uitgevoerd om onlogische, op het eerste oog correcte, data die van invloed is op de datakwaliteit te bepalen. Hoort eigenlijk thuis bij 'de business', maar in overleg is bepaald dat de MD Datasteward (technisch) deze controle uitvoert.

Business Rules controle: Controles die worden uitgevoerd om afwijkingen van de in het LDM vastgelegde business rules te bepalen. Wordt uitgevoerd door de MD Datasteward (technisch)

Escalatie proces: Er is sprake van een escalatie, wanneer er acuut risico op en schade aan de kwaliteit van de data optreedt waardoor continuïteit van de bedrijfsprocessen worden verstoord. In het geval van een escalatie wordt behalve het opschalen van de analyse capaciteit en de wijzigingscapaciteit ook de MD Governor en de Manager MDM geïnformeerd.

6.4.1 Data kwaliteit (inhoudelijke controle)

De controle c.q. bewaking van de datakwaliteit valt in 2 onderdelen uiteen.

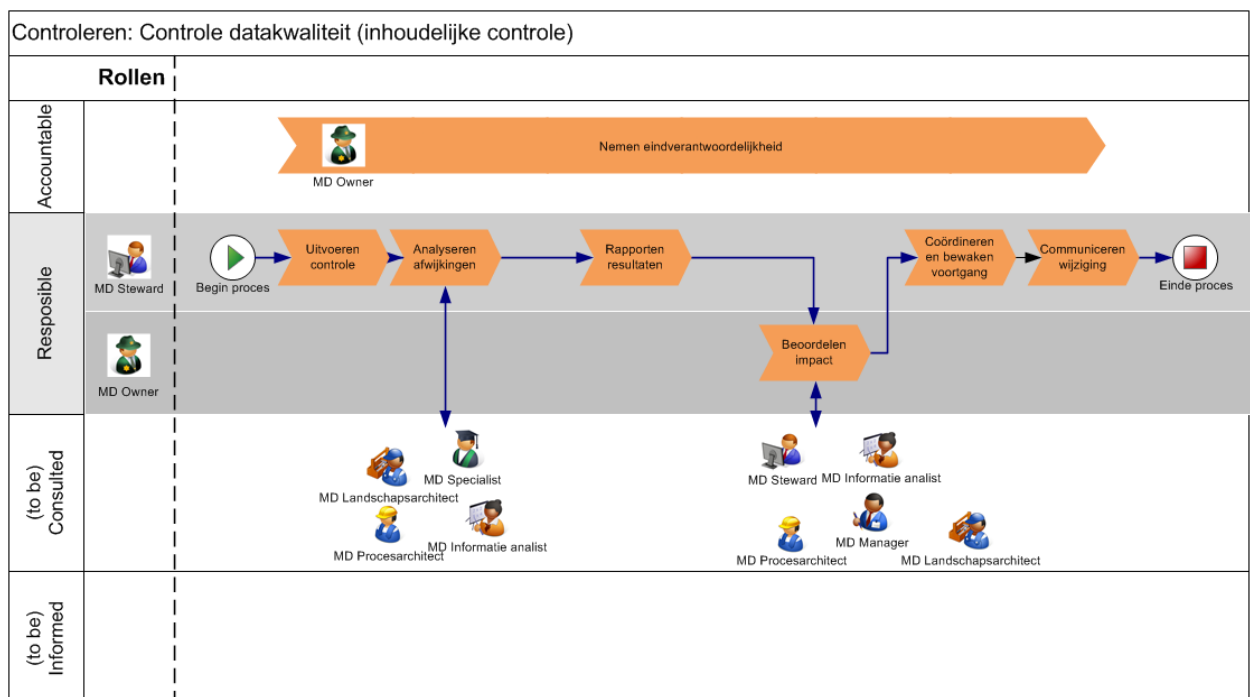
De datakwaliteitscontroles die worden uitgevoerd om onvolkomenheden die van invloed zijn op de data kwaliteit te bepalen. Deze worden uitgevoerd door de MD Datasteward (inhoud) ofwel 'de business'. Daarnaast zijn er de plausibiliteitscontroles. Deze controles worden uitgevoerd om onlogische, op het eerste oog correcte, data die van invloed is op de datakwaliteit te bepalen. De uitvoering van deze controles hoort eigenlijk thuis bij 'de business', maar na overleg is bepaald dat de MD Datasteward (technisch) deze controle uitvoert.

Voor beide soorten datakwaliteitscontroles zijn aparte processen uitgewerkt.

6.4.1.1 Datakwaliteitscontrole (inhoudelijke controle)

Als uit de uitgevoerde controle blijkt dat er afwijkingen zijn gaat de MD Steward (inhoud) deze analyseren. Voor de analyse op datakwaliteit maakt de MD Steward (inhoud) gebruik van de eisen en standaarden die door 'de business' zijn vastgesteld. Om een goede analyse uit te kunnen voeren raadpleegt hij voor zover nodig en van toepassing de MD specialist, de MD Informatie analist, de MD Proces architect en de MD Landschapsarchitect. De uitkomst van deze analyse rapporteert hij aan de MD Owner.

Door de MD Owner wordt in samenspraak met de MD Manager, de MD Steward, de MD Informatie analist, de MD Proces architect en de MD Landschapsarchitect de impact bepaald. Deze impact zal tijdens het MDM Business overleg worden besproken. In dit proces is de MD Steward verantwoordelijk voor de coördinatie en de bewaking van de voortgang.

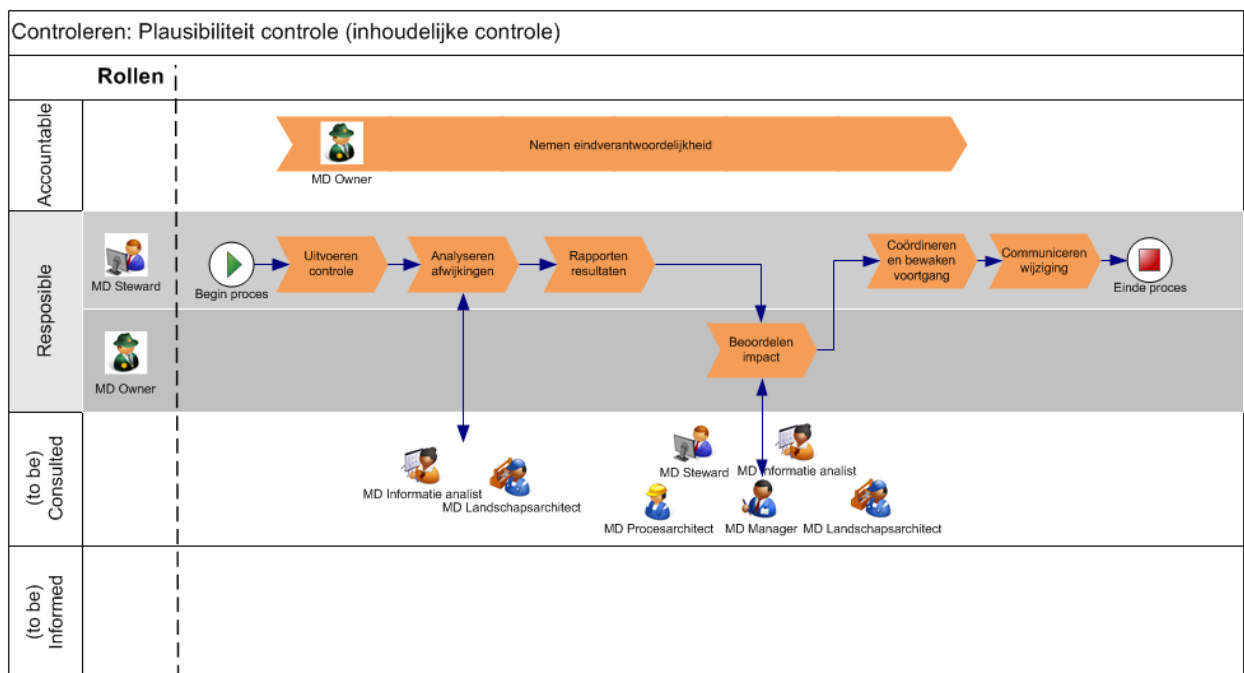
6.4.1.2 Plausibiliteitcontroles (inhoudelijke controle)

Wanneer bij de uitvoering van deze controles blijkt dat er overschrijdingen zijn op de vastgestelde drempelwaardes voor de MD Steward (technisch) de analyse uit. Voor deze analyse maakt de MD Steward (technisch) gebruik van de detailbestanden en raadpleegt hij voor zover nodig en van toepassing de MD Informatie analist en de MD Landschapsarchitect.

De uitkomst van deze analyse rapporteert hij aan de MD Owner.

Door de MD Owner wordt in samenspraak met de MD Manager, de MD Steward, de MD Informatie analist, de MD Proces architect en de MD Landschapsarchitect de impact bepaald. Deze impact zal tijdens het MDM Business overleg worden besproken.

In dit proces is de MD Steward verantwoordelijk voor de coördinatie en bewaking van de voortgang

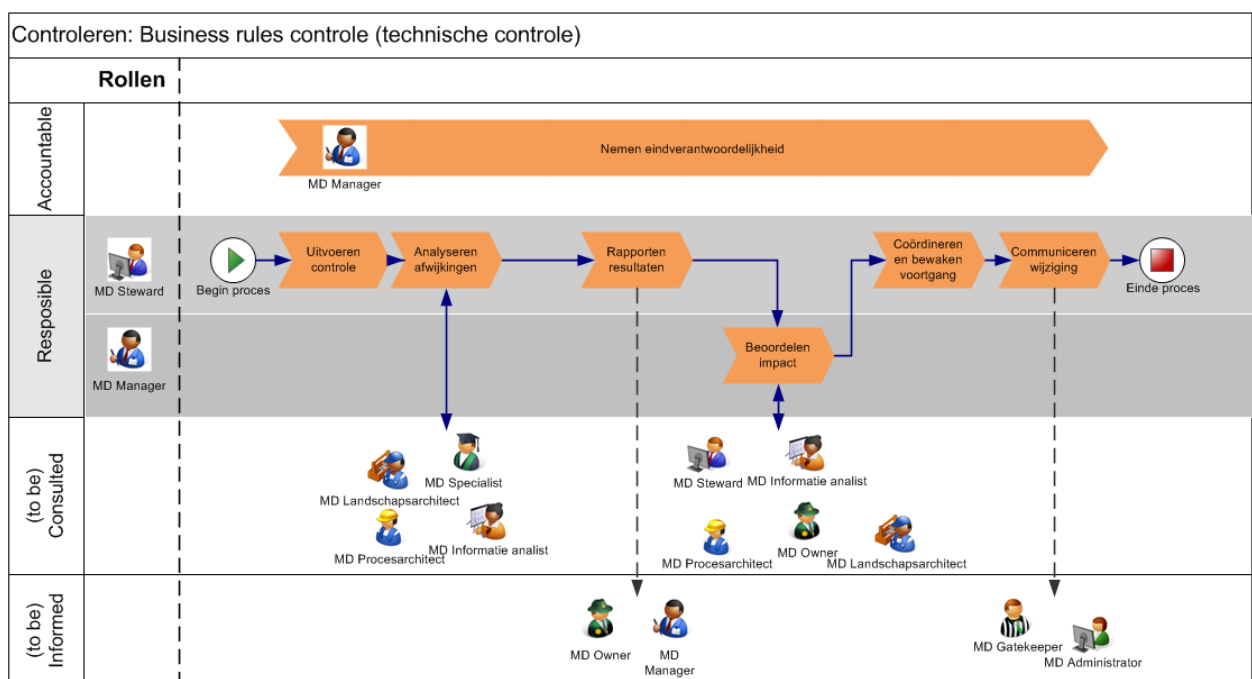

6.4.2 Business Rules (technische controle)

Als uit de uitgevoerde controle blijkt dat er afwijkingen / uitzonderingen zijn gaat de MD Steward (technisch) deze analyseren. Voor de analyse op business rules zal de MD Steward (technisch) gebruik maken met het LDM en de metadata repository. Hij raadpleegt hierbij voor zover nodig en van toepassing de MD specialist, de MD Informatie analist, de MD Proces architect en de MD Landschapsarchitect.

De uitkomst van deze analyse zal hij rapporteren aan de MD Manager en de MD Owner. Door de MD Manager wordt samen met de MD Owner, de MD specialist, de MD Informatie analist, de MD Proces architect en de MD Landschapsarchitect de impact bepaald. Deze impact zal tijdens het MDM Business overleg worden besproken. De conclusie van de beoordeling wordt door de MD Steward aan de MD Gatekeeper en de MD Administrator gecommuniceerd.

Het is de MD Steward die in dit proces verantwoordelijk is voor de coördinatie en de bewaking van de voortgang.

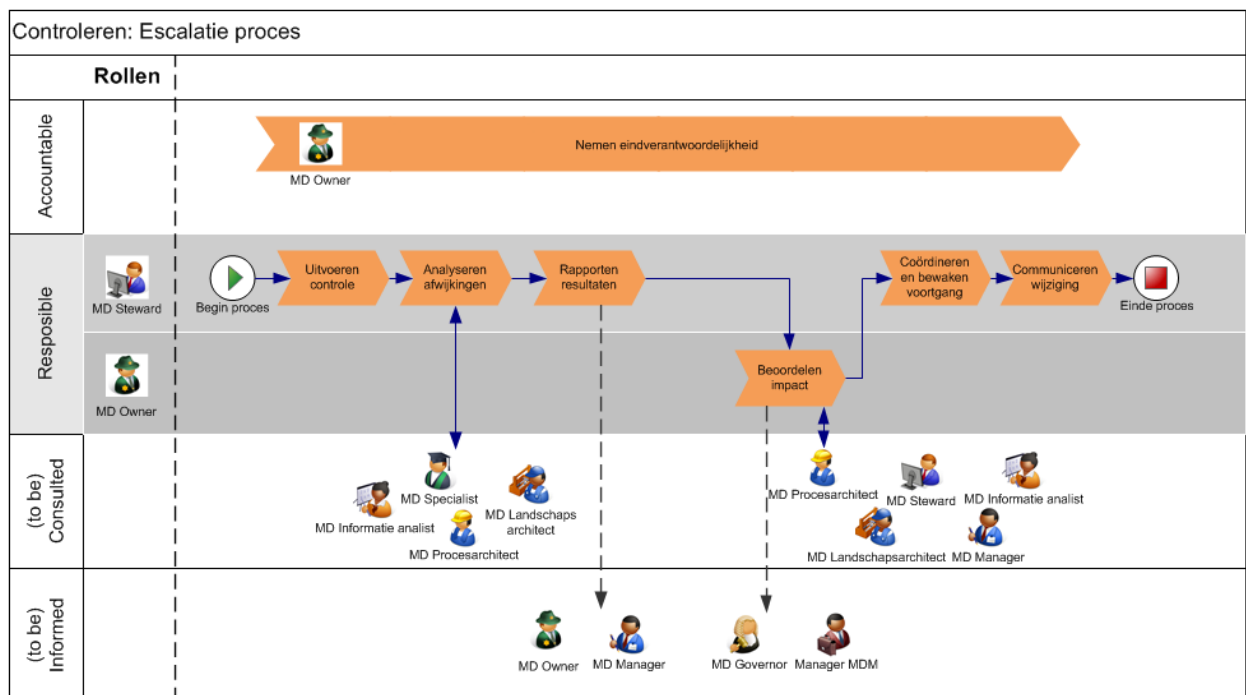
6.4.3 Escalatieproces

Er is sprake van een escalatie, wanneer er acuut risico op en schade aan de kwaliteit van de data optreedt waardoor continuïteit van de bedrijfsprocessen worden verstoord.

De eerste signalering hiervan ligt bij de MD Steward, inhoudelijk en technisch. Deze voert op dezelfde manier de analyse uit als bij de controle op business rules, datakwaliteit en plausibiliteit. Als de MD Steward schat dat escalatie noodzakelijk is zal hij direct de MD Owner en de MD Manager daarover informeren en rapporteren.

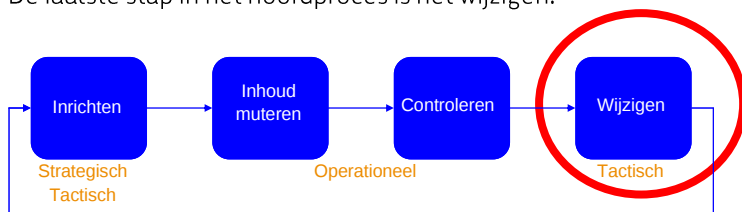
Door de MD Owner worden, in samenspraak met de MD Manager, de MD Steward, de MD Proces Architect, de MD Information Analyst en de MD Landschapsarchitect, de vervolgacties besproken. Na het achterhalen van de oorzaak zal door de MD Owner direct het wijzigingsproces worden opgestart en ook de MD Governor en de MDM Manager worden geïnformeerd. Achteraf zal de escalatie in het MDM Business overleg worden besproken.

In dit proces is de MD Steward verantwoordelijk voor de coördinatie en de bewaking van de voortgang.

6.5 Wijzigingsproces

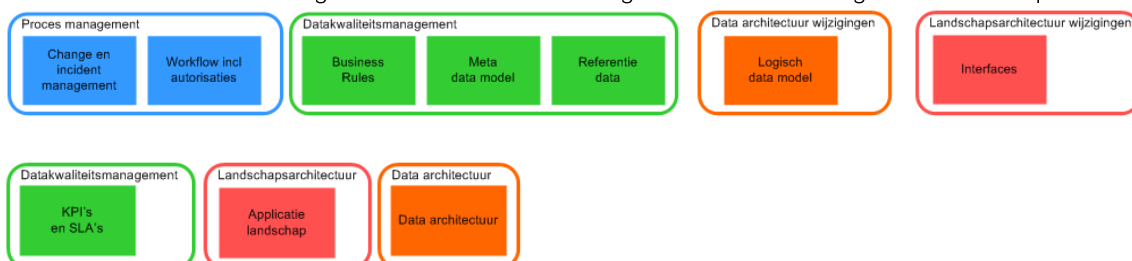
De laatste stap in het hoofdproces is het wijzigen.

Definitie: Er is sprake van een wijziging wanneer er een aanpassing is **van** de vooraf gestelde kaders (gedragingen, richtlijnen) van modellen, objecten, attributen of processen met te onderzoeken impact op onderliggende systemen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen wijzigingsprocessen naar aanleiding van het MDM Business Overleg, naar aanleiding van het MDM Tactisch overleg en naar aanleiding van het MDM Strategisch overleg.

In het MDM Business Overleg kunnen besluiten worden genomen over de volgende onderwerpen:

In het MDM Tactisch Overleg kunnen besluiten worden genomen over de onderwerpen:

En in het MDM Strategisch overleg kunnen besluiten worden genomen over de onderwerpen:

De complexiteit van de beheeromgeving en van de wijzigingen in het Masterdata beheer vragen om een goede en gecoördineerde aanpak. Buiten de eerder genoemde rollen is daarom in de

wijzigingsprocessen een zeer belangrijke rol weggelegd voor de MD Change coördinator:

Coördineert, bewaakt en informeert de Manager MDM over de voortgang van de changes die vanuit het MDM Business overleg, uit het MDM Tactisch overleg of uit het MDM Strategisch overleg komen.

Note: De MD Manager en de MD Owner zijn en blijven te allen tijde verantwoordelijk voor de inhoud van de change.

6.5.1 Wijzigingen MDM Business Overleg

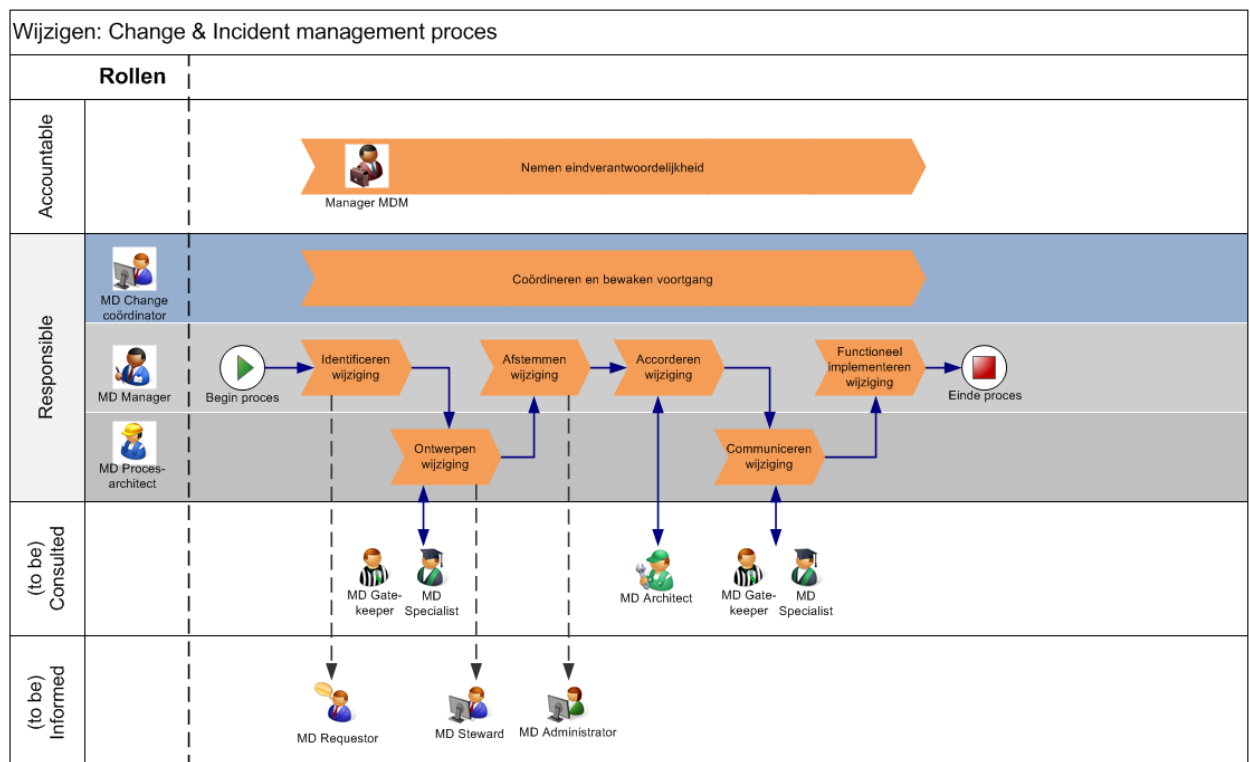
Binnen het MDM Business overleg kan tot wijzigingen worden besloten over de volgende onderwerpen:

6.5.1.1 Change en Incidentmanagement proces

Onder eindverantwoordelijkheid van de Manager MDM wordt door de MD manager de identificatie van de wijziging van het change en incident management proces gedaan. Door de MD Proces architect wordt in overleg met de MD Gatekeeper en de MD Specialist het gewijzigd ontwerp gemaakt. Door de MD manager wordt vervolgens met alle betrokkenen afgestemd, waarna, na akkoord, door de MD Procesarchitect de wijziging gecommuniceerd wordt en vervolgens onder leiding van de MD manager geïmplementeerd wordt.

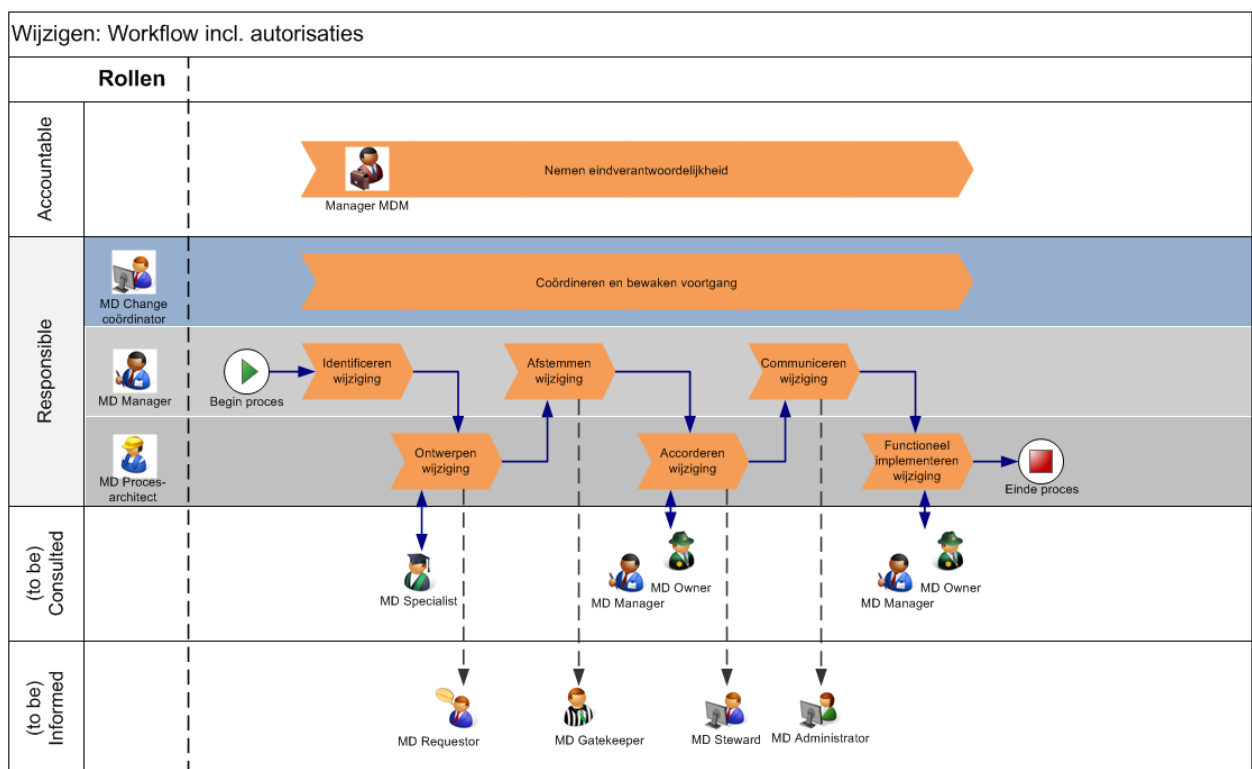
De MD Change coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de wijziging.

6.5.1.2 Workflow (inclusief autorisaties)

Onder eindverantwoordelijkheid van de Manager MDM wordt door de MD manager de identificatie van het wijzigen van een workflow gedaan. Door de MD Proces architect wordt in overleg met de MD Specialist een gewijzigd voorstel uitgewerkt en wordt het door de MD manager afgestemd met alle betrokkenen. De MD manager informeert de MD Gatekeeper over de voorgenomen wijziging. Na overleg met de MD Owner en de MD Manager geeft de MD Procesarchitect zijn akkoord, waarna de wijziging door de MD Manager gecommuniceerd wordt. De MD Procesarchitect is verantwoordelijk voor de functionele implementatie en raadpleegt hierbij de MD Owner en de MD Manager.

De MD Change coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de wijziging.

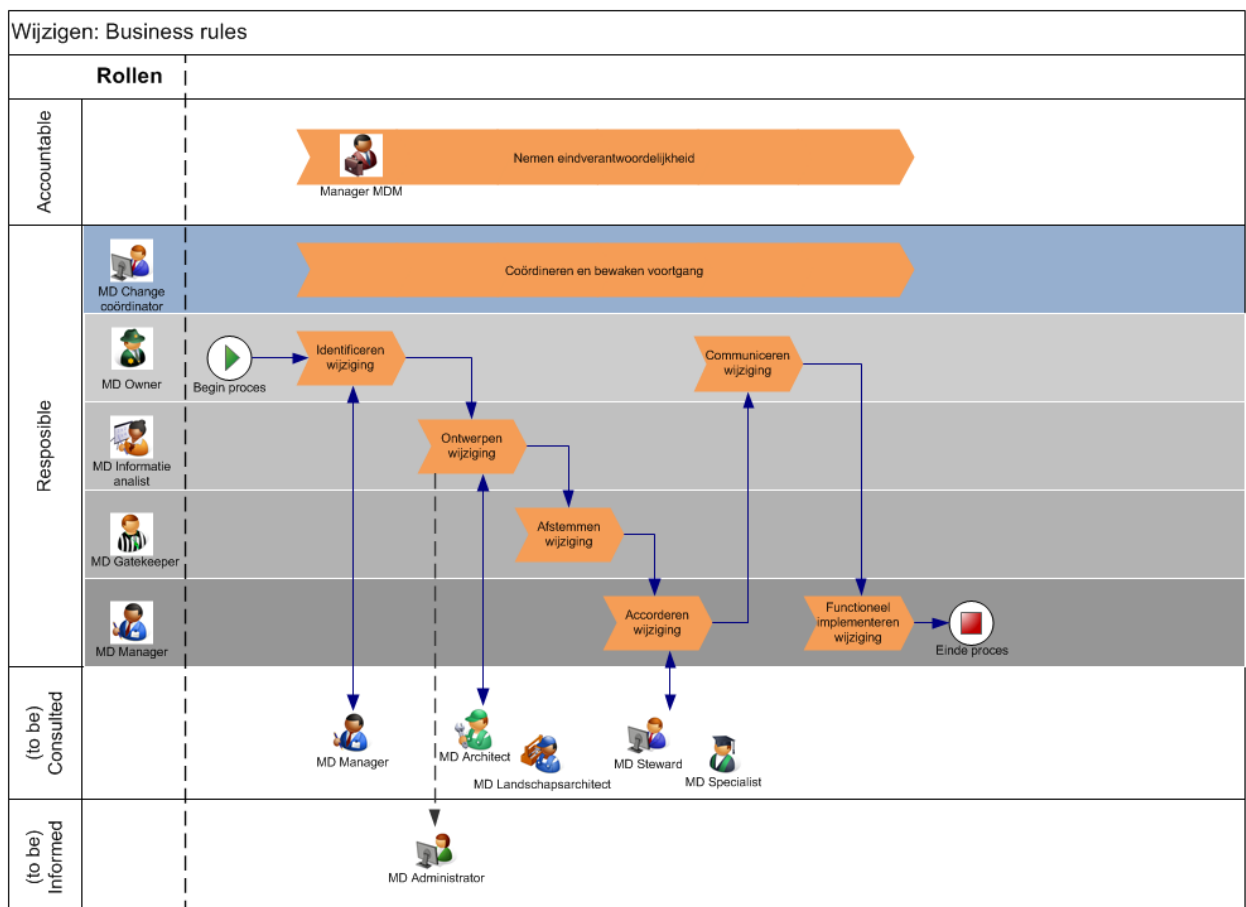

6.5.1.3 Business Rules

Vanuit het controle proces worden (technische) afwijkingen in het MDM Business overleg besproken. De MD Owner is, onder eindverantwoordelijkheid van de Manager MDM, de initiatief nemer voor de wijziging van de Business Rules. Voor het identificeren van de wijziging overlegt hij met de MD Manager. Door de MD Informatie analist zal, in overleg met de MD Architect en de MD Landschapsarchitect, een voorstel voor de wijziging worden ontworpen. In deze stap zal de MD Administrator worden geïnformeerd.

De impact van de wijziging zal door de MD Gatekeeper worden afgestemd met alle betrokkenen, Na overleg met de MD Steward en de MD Specialist zal door de MD Manager de wijziging worden geaccordeerd. De communicatie rondom de wijzigingen van de Business Rules wordt uitgevoerd door de MD Owner en de functionele implementatie door de MD Manager.

De MD Change coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de wijziging.

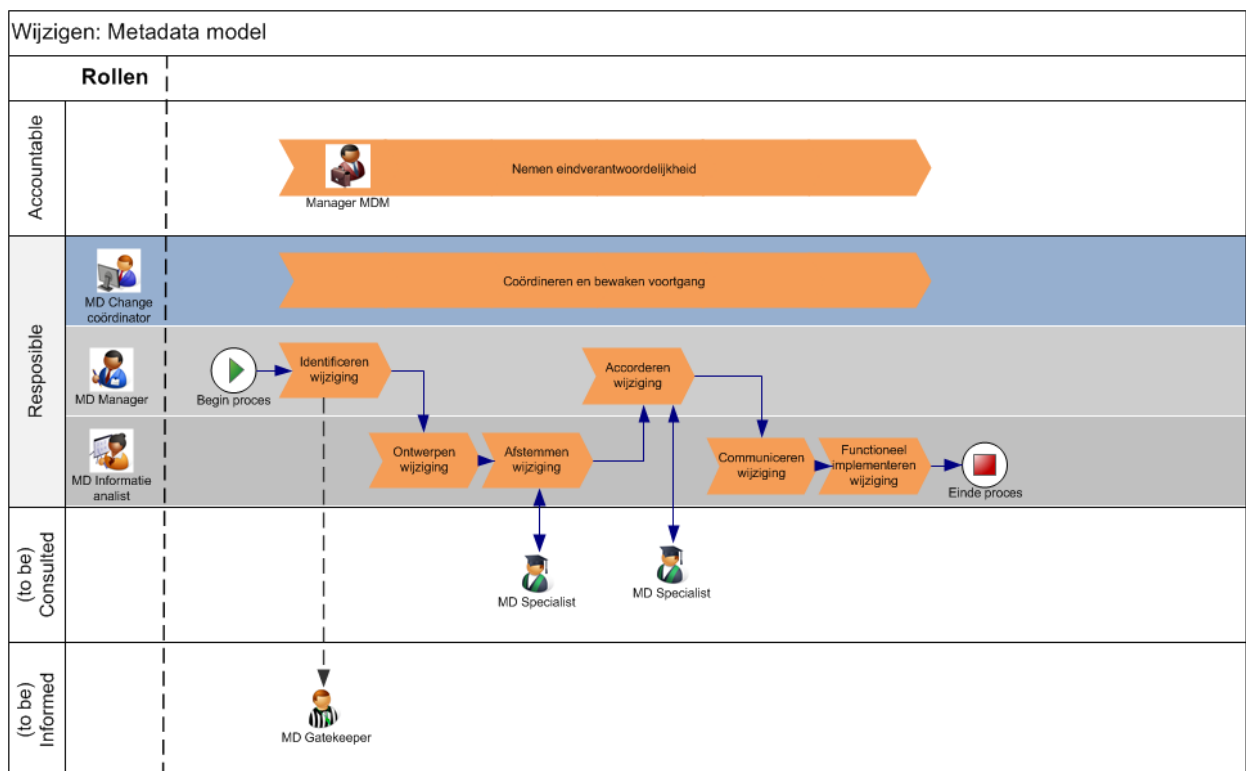
6.5.1.4 Meta data model

Binnen het Metadata model kunnen wijzigingen worden doorgevoerd, zoals het toevoegen van een beschrijvend gegeven van objecten en attributen.

Onder verantwoordelijkheid van de Manager MDM kan een wijziging in het metadata model worden doorgevoerd.

- 1) De MD Manager identificeert een voorgenomen wijziging in het metadata model en informeert de MD Gatekeeper hierover.
- 2) De MD Informatie analist omschrijft de wijziging en zorgt voor de afstemming in overleg met de MD Analist
- 3) De MD Manager accordeert de wijziging
- 4) De MD Informatie analist communiceert over de wijziging met alle betrokkenen en is verantwoordelijk voor de functionele implementatie van de Meta model wijziging.

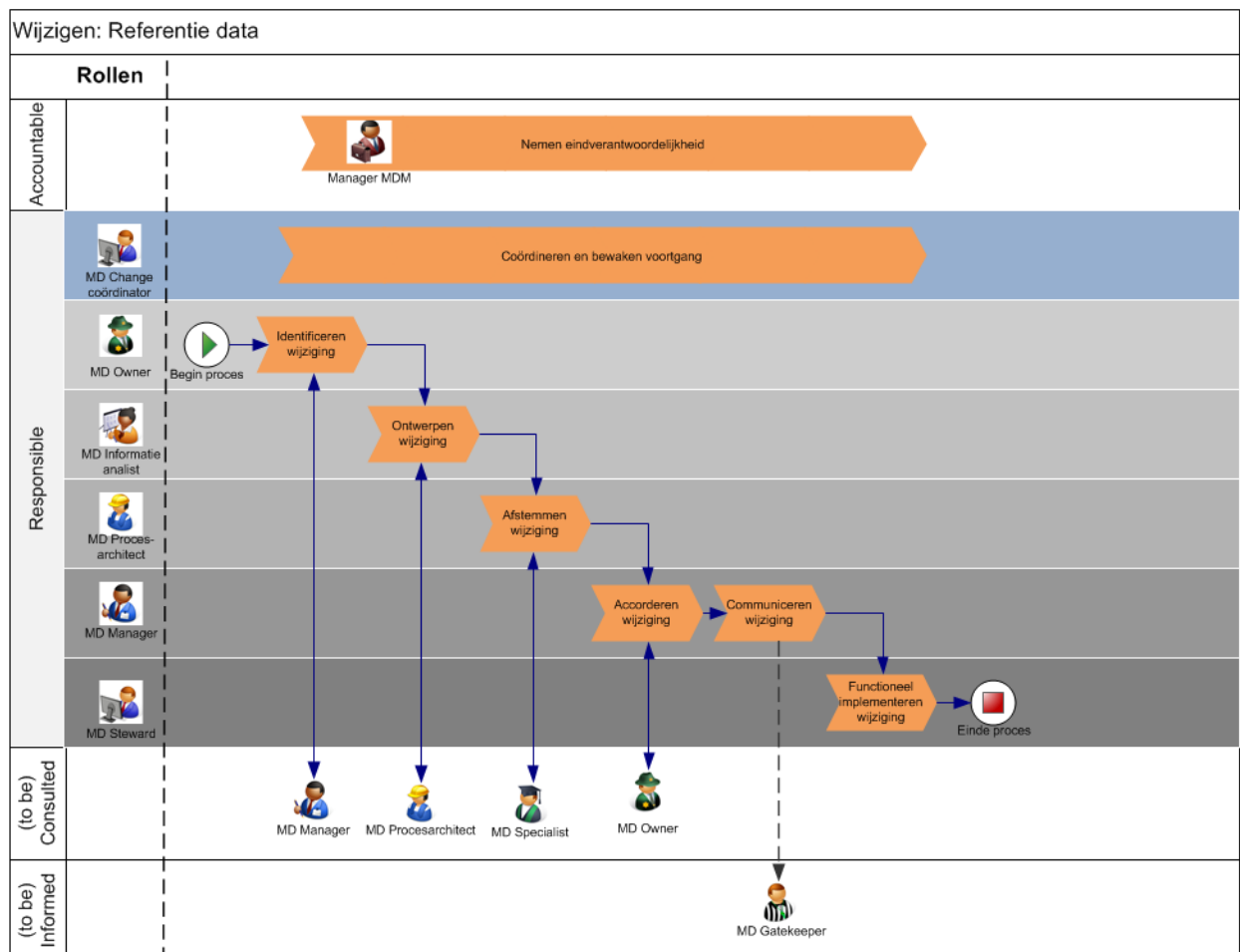
De MD Change coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de wijziging.

6.5.1.5 Referentie data

In overleg tussen de MD Owner en de MD manager wordt bepaald dat er een wijziging moet komen op de referentie data. Door de MD Informatie analist wordt in overleg met de MD Proces architect een voorstel uitgewerkt voor de aangepaste referentie data, waarna het door de MD Proces architect wordt afgestemd met de betrokken partijen en wordt geaccordeerd door de MD Owner in overleg met de MD Manager. Door de MD Manager wordt de wijziging gecommuniceerd en door de MD Steward geïmplementeerd.

De MD Change coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de wijziging.

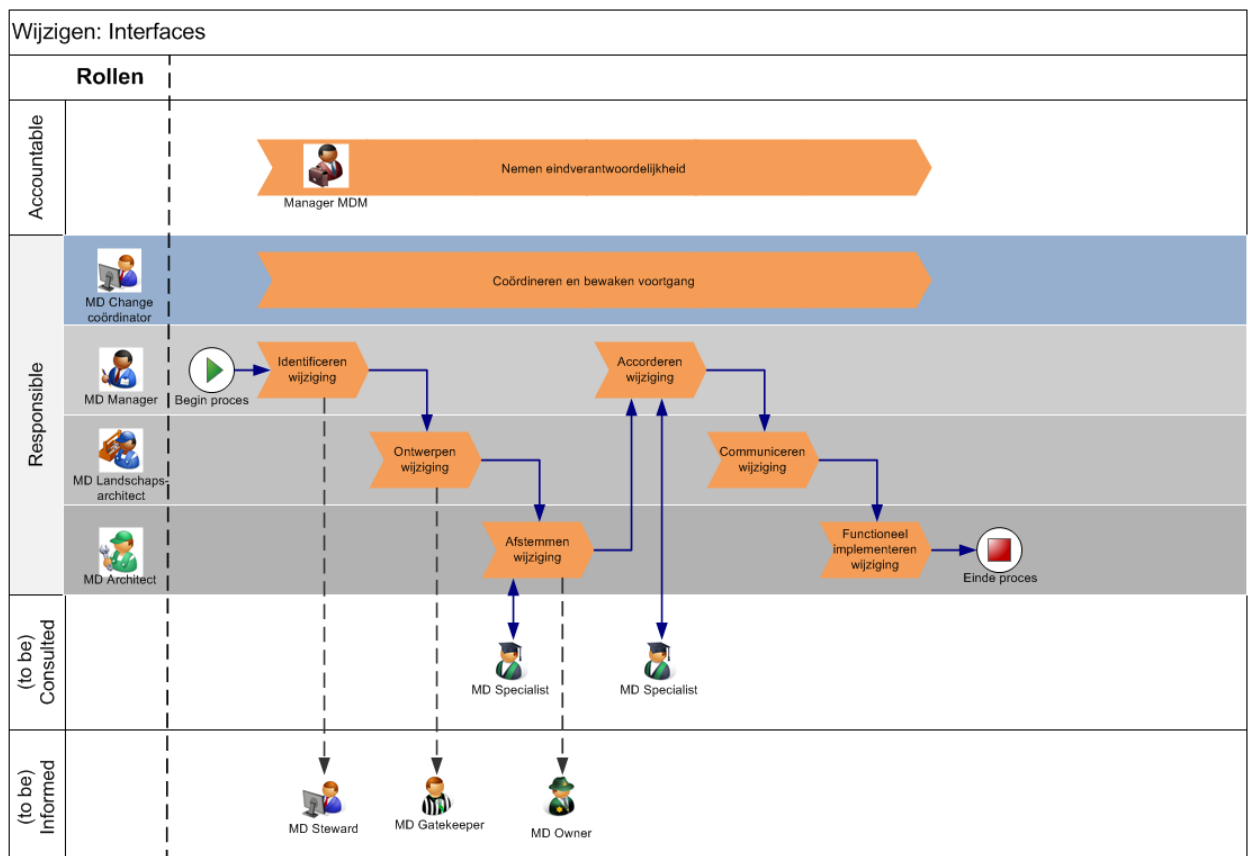
6.5.1.6 Interfaces

Onder verantwoordelijkheid van de Manager MDM kunnen uitgaande interfaces worden aangepast. Deze wijziging kan het gevolg zijn van het uitbreiden met afnemende systemen en/of het wijzigen van het logisch datamodel.

De MD Change coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de wijziging.

Wijzigingen in Interfaces kunnen worden geïdentificeerd in projecten of bij afnemende systemen. De eigenaar van het afnemende systeem meldt een door te voeren wijzigingen bij de MD Manager.

- 1) De MD Manager identificeert een wijziging voor de interfaces
- 2) De MD Landschapsarchitect ontwerpt de wijziging
- 3) De MD Architect stemt de wijziging met alle betrokkenen, in samenspraak met de MD Specialist, af. De MD Owner wordt in deze stap geïnformeerd.
- 4) De MD manager accordeert de wijziging.
- 5) De MD Landschapsarchitect communiceert over de wijzigingen.
- 5) De MD Architect zorgt voor de functionele implementatie.

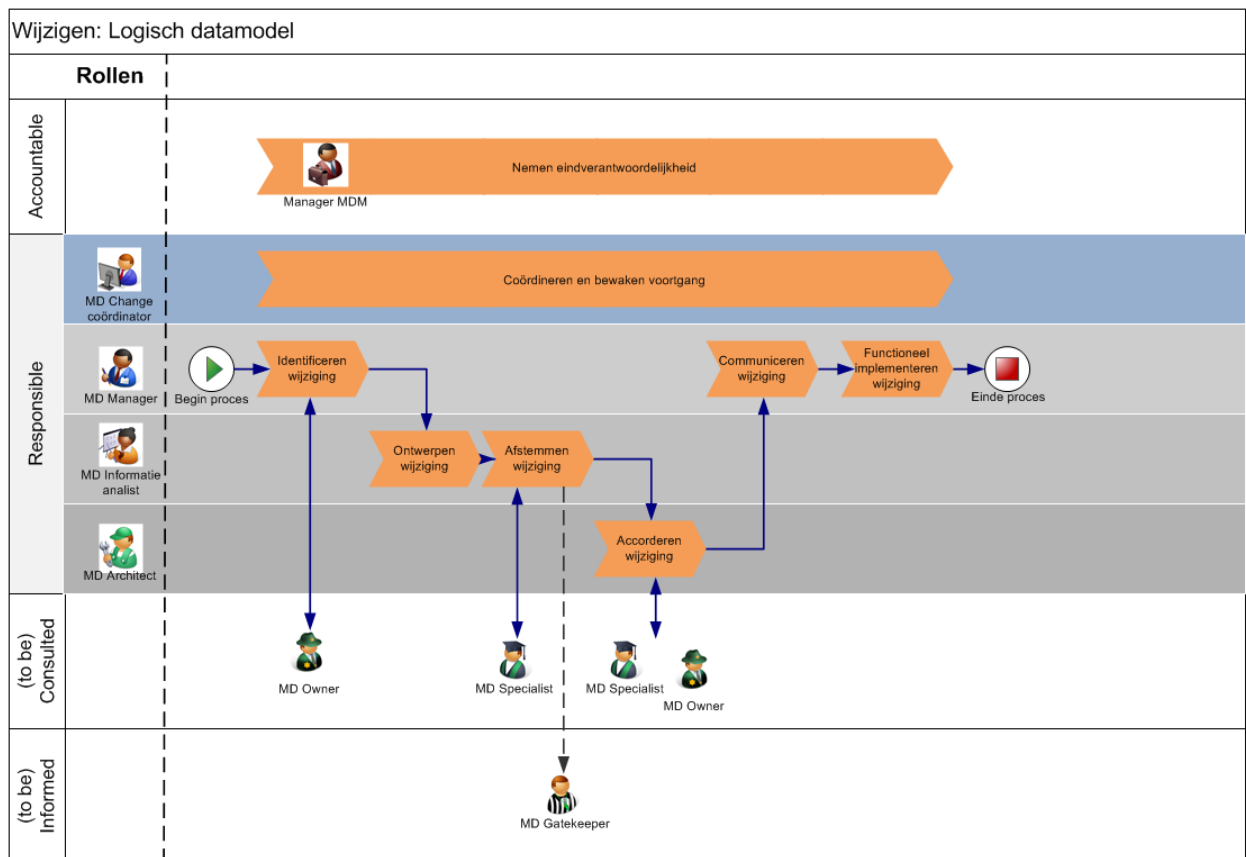

6.5.1.7 Logisch datamodel

Het logisch datamodel is de basis voor de beschrijving van de gegevens en de daarbij behorende Business Rules. Wijziging hierop kan plaatsvinden wanneer gegevens worden toegevoegd of wanneer aanpassingen in het model moeten leiden tot kwalitatief betere Masterdata

Onder verantwoordelijkheid van de Manager MDM kunnen wijzigingen in het Logisch Datamodel worden doorgevoerd. De MD Change coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de wijziging.

- 1) De MD Manager identificeert, in overleg met de MD Owner, de noodzakelijke wijziging op het model
- 2) De MD Informatie analist ontwerpt de wijziging en stemt, in samenspraak met de MD Specialist, met alle betrokkenen af
- 3) De MD Architect accordeert, in overleg met de MD Owner en MD Specialist, de wijziging
- 4) De MD Manager zorgt voor de communicatie met alle betrokkenen rondom de wijzigingen van het logisch datamodel
- 5) De MD Manager zorgt voor de functionele implementatie van de wijziging in het logisch datamodel.

6.5.2 Wijzigingen MDM Tactisch overleg

Binnen het MDM Tactisch overleg kan tot wijzigingen worden besloten over de volgende onderwerpen:

Gezien het incidentele karakter van de wijzigingen op tactisch niveau zijn deze niet in detail uitgewerkt, maar is volstaan met het benoemen van de eindverantwoordelijke.

In alle gevallen geldt dat de MD Change coördinator verantwoordelijk is voor de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de voorgestelde wijzigingen.

6.5.2.1 KPI's en SLA's

Onder verantwoordelijkheid van de MD Manager kunnen de KPI's en SLA's inhoudelijk in het MDM Tactisch overleg worden aangepast.

6.5.2.2 Applicatielandschap

Onder verantwoordelijkheid van de Manager MDM worden in het MDM Tactisch overleg wijzigingen in het applicatielandschap besproken en besloten.

6.5.2.3 Data architectuur wijziging

Onder aansturing en eindverantwoordelijkheid van de Manager MDM worden in het MDM Tactisch overleg wijzigingen in de data architectuur besproken en besloten.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het semantisch diagram en het conceptueel diagram.

6.5.3 Wijzigingen MDM Strategisch overleg

Binnen het MDM Strategisch overleg kan tot wijzigingen worden besloten over de volgende onderwerpen:

Gezien het incidentele karakter van de wijzigingen op strategisch niveau zijn deze niet in detail uitgewerkt, maar is volstaan met het benoemen van de eindverantwoordelijke.

In alle gevallen geldt dat de MD Change coördinator verantwoordelijk is voor de coördinatie en de bewaking van de voortgang van de voorgestelde wijzigingen.

6.5.3.1 Overlegorganen

Onder verantwoordelijkheid van de Manager MDM wordt in het MDM Strategisch overleg wijzigingen in de MDM overlegorganen besproken en besloten.

6.5.3.2 Kwaliteitseisen

Wanneer er wijziging van de kwaliteitseisen doorgevoerd moeten worden, zal dit onder verantwoordelijkheid van de Manager MDM tijdens het MDM Strategisch overleg worden besproken en besloten.

6.5.3.3 Richtlijnen Data modellering

Onder verantwoordelijkheid van de Manager MDM wordt in het MDM Strategisch overleg wijzigingen in de richtlijnen van Data modellering besproken en besloten.

6.6 Processen – Workflow

Voor Master Data Management onderkennen we 3 soorten workflow:

- 1) Workflow ter ondersteuning van het vullen/muteren van inhoudelijke gegevens
  - 2) Workflow ter ondersteuning van het controleren van inhoudelijke gegevens
  - 3) Workflow ter ondersteuning van wijzigingen in modellen (richtlijnen en kaders)
- Ad. 1) Voor het vullen en muteren van data van wordt een (geautomatiseerde) workflow binnen het bronsysteem ontworpen. Deze Workflow is onderdeel van het Logisch en Fysiek datamodel.
- Ad. 2) Voor het uitvoeren van de controles van de inhoudelijke gegevens worden waar mogelijk gebruik gemaakt van (geautomatiseerde) workflows. Deze workflows helpen het standaardiseren van de controles en tijdens de inrichtingsfase meegenomen in de Controle processen. Na deze initiële fase zullen wijzigingen worden uitgevoerd volgens het wijzigingsproces. (Zie § 5.5.1.2)
- Ad. 3) Voor het wijzigingsproces wordt geen geautomatiseerde workflow ingericht. Het proces wordt ondersteund door gebruik te maken van e-mail functionaliteit en de resultaten hiervan vast te leggen in een template. Aan de hand van het procesmodel voor de betreffende wijziging wordt de workflow opgenomen in de betreffende template.

7

Architectuur

7.1 Doel architectuur

De business projecten dienen hun doelarchitectuur (PSA) af te stemmen met de architectuur richtlijnen van MDM. Hiervoor dient afgestemd te worden met de MD Architect.

7.2 Architectuur richtlijnen – Master Data Management Systeem

In het Design Charter zijn een aantal richtlijnen met betrekking tot Master Data Management systemen opgenomen. Voor het overzicht worden hier alleen de richtlijnen en de bijbehorende uitleg opgenomen. Voor meer detail informatie en achtergrond wordt verwezen naar het document [Design Charter Master Data Management](#).

Onderstaande richtlijnen zijn opgenomen in het Design Charter:

R1. Alle richtlijnen hebben een uniek nummer en zijn omlijnd in een kader en dienen aangevuld te zijn met een rationale.

Rt1. Rationale:

- Een rationale is een uitleg waarom de richtlijn is opgesteld. Zodat nu en in de toekomst duidelijk is waarom de richtlijn is opgesteld.

R2. Voor ieder Master Data Object moet het worden vastgelegd in welke applicatie bronregistratie plaats vindt.

Rt2. Rationale:

- Er is dan maar één applicatie waar een Master Data Object een unieke identificatie krijgt.
- Hiermee wordt inconsistente Master Data voorkomen.

R3. Voor ieder Master Data Object moet worden vastgelegd in ARIS in welke applicatie(s) verrijking plaats vindt.

Rt3. Rationale:

- Hiermee wordt inconsistente Master Data voorkomen.

R4. Indien een verrijking voor één systeem noodzakelijk is kan dit in het desbetreffende systeem worden vastgelegd.

Rt4. Rationale:

- Replicatie van deze verrijking wordt hiermee voorkomen.

R5. Voor ieder Master Data Object moet worden vastgelegd in ARIS vanuit welke applicatie distributie plaats vindt.

Rt5. Rationale:

- Hiermee wordt inconsistente Master Data voorkomen.

R6. Wijzigen van Master Data vindt plaats in dezelfde applicatie als waar het Master Data object ontstaan is.

Rt6. Rationale:

- Dit voorkomt dubbele vastlegging en inconsistente data.

R7. Wijziging van verrijking van Master Data vindt in dezelfde applicatie plaats als waar de verrijking heeft plaats gevonden.

Rt7. Rationale:

- Dit voorkomt dubbele vastlegging en inconsistente data.

R8. Replicatie van wijzigingen van Master Data vindt plaats middels full loads of delta's op vooraf bepaalde tijdstippen.

Rt8. Rationale:

- Master Data wijzigt niet frequent waardoor realtime replicatie niet noodzakelijk is.

R9. Indien replicatie van wijzigingen van Master Data wordt uitgevoerd op basis van delta's dient het gehele record in de replicatie worden opgenomen

Rt9. Rationale:

- Dit verhoogt de consistentie van Master Data.

R10. Meta Data van Master Data wordt op een centrale plaats in de organisatie vastgelegd en beheerd. Deze Meta Data vormt basis voor inrichting van applicaties, rapportages.

Rt10. Rationale:

- Dit verhoogt de uniformiteit van data over het gehele bedrijf.
- Dit verhoogt de vindbaarheid van meta data.
- Dit verhoogt efficiency door zelfde begrip, taal, semantiek over het gehele bedrijf; daarmee wordt dubbel werk en mismatch/herstel voorkomen;

R11. Voor ieder Master Data object moet worden vastgelegd welk scenario of combinatie van scenario's van Master Data Management wordt toegepast.

Rt11. Rationale:

- Dit geeft inzicht in de benodigde interfacing.
- Dit geeft richting aan de inrichting van het applicatie landschap

7.3 Architectuur richtlijnen – Transactionele systemen

R1. Indien het transactionele systeem de bron is voor een Master Data object is het mogelijk bij de invoer en/of verrijking van dat object business validaties toe te passen.   Rt1. Rationale: Validaties bij de invoer van een object verhoogt de datakwaliteit. Voorbeeld van validatie is check op dubbele invoer.
R2. Indien het transactionele systeem de bron is voor een Master Data object is het mogelijk bij de invoer en/of verrijking van dat object een externe validatie toe te passen.   Rt2. Rationale: Externe validaties (postcode check) bij de invoer van een object verhoogt de datakwaliteit.
R3. Indien het transactionele systeem de bron is voor een Master Data object is het mogelijk bij de invoer en/of verrijking een workflow toe te passen, waarbij het record bij de invoer een status krijgt waardoor het nog niet gebruikt kan worden en pas na goedkeuring een status waardoor het wel gebruikt kan worden.   Rt3. Rationale: Dit maakt het mogelijk om controle op de invoer uit te voeren via de applicatie. Dit is met name van belang bij decentrale invoer van corporate Master Data.
R4. Indien het transactionele systeem de bron is voor een Master Data object is het mogelijk bij de CRUD (Create/Read/Update en Delete) functies uit te voeren d.m.v. gescheiden een autorisatie. Gescheiden autorisaties geldt ook voor het voor opvoeren en vrijgeven.   Rt4. Rationale: Dit maakt het mogelijk om specifieke / rollen personen de autorisatie te geven om Master Data te bewerken.
R5. De attributen van Master Data objecten en relaties tussen Master Data objecten moeten tijdsafhankelijk zijn.   Rt5. Rationale: De attributen van Master Data objecten en relatie tussen Master Data objecten moeten een bepaalde ingangsdatum en een einddatum hebben. Zodat op een bepaald moment de juiste relatie of attribuut voor een object geldt.

R6.	Indien het transactionele systeem de bron is voor een Master Data object moet het mogelijk zijn de Master data te distribueren naar een ander systeem conform het integratie pallet.
Rt6. Rationale:	• Eigenschap van Master Data is dat het in verschillende bedrijfsprocessen gebruikt wordt en dus moet het ook naar andere transactionele systemen kunnen worden gedistribueerd.

R7.	Indien de bron voor een Master Data object buiten het transactionele systeem ligt moet het mogelijk zijn om Master Data te importeren conform de eisen vanuit het integratie pallet.
Rt7. Rationale:	• One version of the truth, eenmalige vast legging

R8.	Indien de bron voor een Master Data object buiten het transactionele systeem ligt moet het mogelijk zijn om Master Data te importeren met behulp van Key mapping.
Rt8. Rationale:	• Key mapping maakt het mogelijk wijzigingen in een record in de bron door te voeren bij het juiste record in het transactionele systeem.

7.4 Architectuur – Datamodellen

Vanuit Architectuur is het Cookbook Data Modelling opgesteld.
Dit handboek bevat standaards, richtlijnen en best practices voor datamodelling.

Dit document is bedoeld voor (informatie-)architecten, informatie- analisten en modelleurs,
of eenieder die in één van de genoemde rollen acteert. Het bevat ook een checklist voor
Quality Assurance medewerkers.

Wat wordt in het Cookbook Data Modelling behandeld?

- Alle componenten van de verschillende datamodellen (semantisch, conceptueel en logisch)
- Naamgevingsconventies
- Taal en notaties
- Richtlijnen en QA checklists

En wat wordt niet behandeld?

- Aspecten van data management anders dan datamodelleren
- Procedures voor onderhoud van modellen met behulp van tooling

Voor meer informatie en achtergrond verwijzen we naar het document Cookbook
Datamodelling

